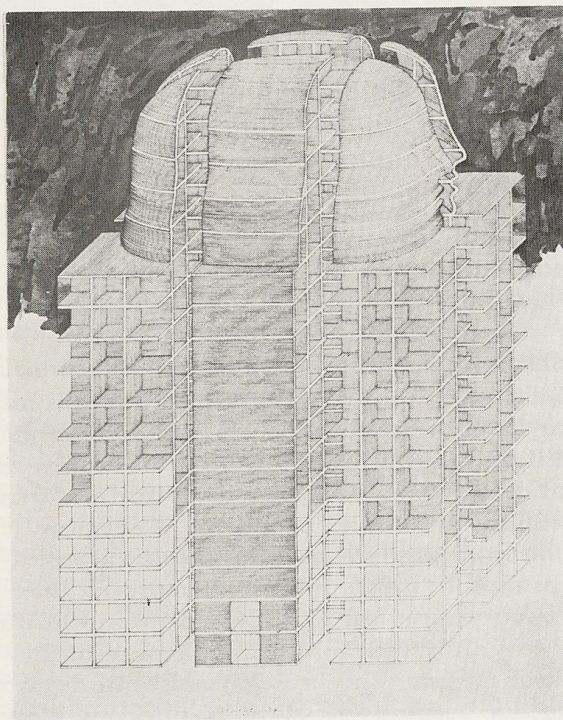

17. Julián Filo: *Krásne odpoľudnie*, kresba ceruzou, 1981. Foto L. Sternmüller.

18. Jozef Jankovič: *Projekt*, lavírovaná kresba perom tušom, 1978. Foto I. Hoffman.

človeka nie je však ojedinelá. V súvislosti s obnoveným záujmom o samotný obraz človeka v umení okolo polovice šesťdesiatych rokov stretne sa s ňou u viacerých umelcov, no v kresbe predovšetkým u Ferdinanda Hložníka alebo Jozefa Jankoviča. U Ferdinanda Hložníka už v *Dráme* (1959), tejto symbióze ničivých síl človečenstva v podobe atómovej hrozby. Za pozadie kresby sa kladú otázky o zmysle bytia človeka. *Pády* a *Cintoriny* (1964—1965) na rozdiel od výsostne protivojnového hložníkovského pátosu broja teraz proti strate ľudskosti a svedomia. Človek tu vystupuje navonok z hĺbky svojej subjektivity. Figurálne torzá, vytiahnuté až k línii horizontu, napríklad v *Okne* (1970), sa zachvievajú v mene bytia človeka.

Hložníkova výpoveď nenesie stopy Paštékovej úsmevnosti a irónie, je vo svojom dôsledku vážnejšia a varovnejšia, pritom však obaja sa vyjadrujú v jednom jazyku — chápania zmyslu človeka v hĺbke jeho ľudského bytia. No nekladú si vlastne podobné otázky i Andrej Rudavský vo svojich zvoničkách, alebo Julián Filo vo svojich spoločenských príhovoroch muža a ženy? A nekladie si ich s takou naliehavosťou a vedomím závažnosťou i Jozef Jankovič? Isteže, sú tu sémantické súvisy s Milanom Paštékom a inými.